

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет технологій і дизайну
Кафедра рисунку та проєктної графіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету технологій і дизайну
Гегяна ІВАНЦЕНА

Підпис

2024

СІЛАБУС

Навчальна дисципліна **Навчальна практика**

Освітньо-професійна програма **Дизайн**

Рівень вищої освіти : **перший бакалаврський**

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Віктор Трачук старший викладач, Любов Миленька викладач.
Профайл викладача	https://msn.khmnmu.edu.ua/course/view.php?id=8512
Е-mail викладача(ів)	trachukvi@khmnmu.edu.ua
Контактний телефон	0631472583 – В.Трачук, 097 598 17 56 – Л.Миленька
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmnmu.edu.ua/enrol/index.php?id=8512
Навчальний рік	2023-2024
Консультації	Очні: кількість годин і розклад проведення консультацій на кафедрі згідно із графіком; онлайн: розклад проведення консультацій на спеціальному форумі за домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Курсовий проєкт	Курсова робота	залік	іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
О	Д	1	2	3	90	-	-	-	36	-	54	-	-	+	-

Анотація дисципліни

Тематика завдань практики пов'язана з можливістю виходу на пленер та виконання зарисовок, етюдів та начерків безпосередньо з природи, а також за спостереженнями та по пам'яті.

Рисунок та етюди з природи гілок, рослин, кори дерев. Рисунок з природи деталей та фрагментів архітектурних споруд, краєвиду з деревами та кущами, архітектурного пейзажу вулиці, сучасних та історичних споруд. Етюди з природи букета живих квітів в гамі теплих та холодних кольорів. Короткочасні етюди з природи сільського пейзажного мотиву з трьома просторовими планами. Етюди з природи міського пейзажу та пейзажного мотиву в різні періоди доби.

На заключному етапі практики передбачено виконання здобувачами вищої освіти ескізного проєкту дизайнерського виробу по одному з напрямків фахової спеціалізації навчання

– дизайн одягу, графічного дизайну, дизайну інтер'єру і меблів, малих архітектурних форм, на основі зібраного графічного матеріалу (етюдів, рисунків) та власних спостережень.

Проміжний контроль – захист практичних робіт. Підсумковий контроль – залік-перегляд практично виконаних робіт.

Місце у структурно-логічній схемі навчання: після вивчення дисциплін – Рисунок, Живопис, Основи Композиції, передує вивченню – Основи конструювання, Основи формоутворення об'єктів.

Пререквізити: рисунок, живопис, основи композиції.

Кореквізити: художнє проектування дизайн-об'єктів, переддипломна практика, кваліфікаційна робота.

Мета і завдання дисципліни

Мета практики полягає в тому, щоб засобами рисунку та живопису здобувачі вищої освіти удосконалили навички дослідження в натурних об'єктах флори і фауни красу та гармонію пластики природних форм, покращили навички використання методів аналізу та відтворення в рисунку конструктивної основи складових частин і загальної цілісної форми рослин, комах та інших об'єктів природного походження, а також збагатили свої колористичні здібності, виконуючи етюди з природи на пленері; отримали досвід публічної роботи і комунікації.

Предмет практики: графічні та кольорові засоби у конструктивній побудові природних форм, лінійна та повітряна перспектива в зображеннях міського, сільського та ландшафтного пейзажу, стилізація форм природи у створенні композицій з додаванням елементів архітектури, сільський та міський пейзажі.

Завдання практики: оволодіти методами побудови просторових зображень згідно законів лінійної і повітряної перспективи, способами творчого дослідження структури та конструкції природних форм як джерела творчості у пошуку дизайнерських ідей, концепцій. Збагатити колористичне сприйняття світу. Навчитись поєднувати лінію, пляму, тон з конструктивною побудовою об'ємної форми. Створювати кольорову гаму художніх образів дизайн об'єктів на основі природних кольорових сполучень. Навчитись знаходити єдине стилістичне рішення складових елементів дизайн об'єктів.

Очікувані результати навчання

Після вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

- **володіти** фаховою термінологією;
- **вміти** виконувати реалістичний рисунок або етюд пейзажного мотиву та природних елементів з використанням різних графічних засобів.
- **вміти** виконувати завдання з рисунку та живопису, пристосовуючись до обставин пленеру;
- знаходити в природі потрібний натурний матеріал, що відповідає тематичному змісту творчих та проектних завдань і **вміти застосовувати** його у професійній діяльності;
- на основі зібраного графічного матеріалу та спостережень виконати ескізний проект (макет) дизайн-об'єкту **використовуючи** досвід, навички і уміння з навчальної практики .

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема	Тема практичного заняття	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год	Література
1-5	Рисунок	Рисунок з природи краєвиду з деревами та кущами	Підготовка до виконання та захисту практичної роботи № 1. Підготовка до виконання практичної роботи № 2	4	[1, с. 15-22; 2, с. 60-80;]

		Рисунок з природи деталей і фрагментів архітектурних споруд	Підготовка до виконання та захисту практичної роботи № 2. Підготовка до виконання практичної роботи № 3	4	[1, с. 10-12; с. 16-17; с. 3, с. 26-29]
		Рисунок з природи архітектурного пейзажу вулиці, сучасних та історичних споруд	Підготовка до виконання та захисту практичної роботи № 3. Виконання звіту проходження навчальної практики	4	[1, с. 21-23; 2, с. 18-27; 5, с. 16-21]
			Оформлення результатів практичної роботи – створення розділу «Рисунок» для папки звіту А-2 формату з вкладеними роботами і заповнення щоденника навчальної практики	4	
6-10	Живопис	Етюд з природи букета живих квітів у гамі теплих або холодних кольорів.	Підготовка до виконання та захисту практичної роботи № 4. Підготовка до виконання практичної роботи № 5	6	[2, с. 80-95; 1, с. 109, 127-164;]
		Етюд з природи садово-паркового пейзажу	Підготовка до виконання та захисту практичної роботи № 5. Підготовка до виконання практичної роботи № 6	6	[2, с. 80-95; 1, с. 109, 127-164;]
		Етюд з природи міського пейзажу.	Підготовка до виконання та захисту практичної роботи № 6	2	[2, с. 78-95; 1, с. 115-164,]
	Оформлення результатів практичної роботи – створення розділу «Живопис» для папки звіту А-2 формату з вкладеними роботами і заповнення щоденника навчальної практики.	4			
11-17	Композиція	Натюрморт на підвіконні на тлі пейзажу за вікном. Матеріал акварель, гуаш, акрил.	Підготовка до виконання та захисту практичної роботи № 7	16	[2, с. 88-105; 1, с. 135-146, 28-35]
18			Оформлення результатів практичної роботи – створення розділу «Композиція» для папки звіту А-2 формату з вкладеною роботою і заповнення щоденника	4	

			навчальної практики.		
--	--	--	----------------------	--	--

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, домашні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Набутті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ (вебсайт Університету (<https://khmnu.edu.ua/>): розділ «Нормативні документи», рубрика – «Положення», сторінка – «Положення про організацію освітньої діяльності».).

При виконанні практичних робіт з дисципліни студент має дотримуватися політики добросовісності. У разі виявлення плагіату він отримує незадовільну оцінку і має виконати практичну роботу за новою темою.

Критерії оцінювання результатів навчання

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів практичної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за практику, складається з таких елементів: знання теоретичного матеріалу з теми роботи; якість графічної частини; вільне володіння студентом спеціальною термінологією. У кінці семестру студент має сформулювати презентаційний планшет з практики представити його на перегляді.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота							Контрольні заходи	Семестровий контроль, залік
Практичні роботи №: 1-7							Перегляд	За рейтингом
1	2	3	4	5	6	7		
ВК*:							0,6	0

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ECTS	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання	
A	4,75-5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок.
B	4,25-4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
C	3,75-4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
D	3,25-3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
E	3,00-3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00-2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни

F	0,00-1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.
---	-----------	---	--	--

Питання для підсумкового контролю з дисципліни

1. Основні техніки виконання графічних творів в жанрі пейзажу.
2. Особливості роботи м'якими матеріалами.
3. Техніки виконання швидких зарисовок.
4. Техніка виконання довготривалих рисунків.
5. Техніки виконання акварельних пейзажів.
6. Особливості виконання акварелі «по мокрому» в пейзажі.
7. Особливості роботи пастеллю по тонованому паперу.
8. Використання паперу різного кольору в графіці.
9. Відмивка в зображенні архітектурних мотивів
10. Методи передачі різних фактур в графіці.
11. Способи зображення перспективних скорочень в пейзажі.
12. Передача повітряної перспективи в пейзажі.
13. Способи передачі різних станів природи в графіці.
14. Особливості виконання живописних етюдів на пленері.
15. Зображення різних станів природи в живопису.
16. Композиційні методи побудови пейзажу.
17. Способи досягнення цілісності при зображенні пейзажних мотивів.
18. Особливості зображення натюрморту з квітами на тлі пейзажу.
19. Способи побудови кольорової гами в етюді пейзажу.
20. Особливості зображення архітектурного пейзажу з фігурами людей.

Рекомендована література

Основна

1. Туманов І. Рисунок. Живопис. Скульптура: Теоретико-методологічні основи комплексного навчання / І. М. Туманов. – Львів: Аверс, 2015. – 496 с.
- 2 Горбенко А. Акварельний живопис для архітекторів. / А.А. Горбенко. – К.: Будівельник, 2015. – 128 с.
3. Малік Т. Історія дизайну архітектурного середовища: навч. посіб./ Т.В. Малік. – К.: КНУБА, 2015. – 192 с.
4. Robert W. Gill. The Thames and Hudson. Manual of Rendering with Pen and Ink.– London: 2015.

Додаткова

1. Фельдман В. Мистецтво акварельного живопису. / В.А. Фельдман. – К.: Мистецтво, 2010.
2. Косміна Т. Сільське житло Поділля. / Т.В. Косміна. – Київ, 2010.
3. Самойлович В. Народна архітектурна творчість. / Т.В. Косміна.– Київ, 2010.
4. Свид С. Художні техніки. – С.П. Свид, В.І. Проців. – К.: Мистецтво, 2012.
5. Литвиненко В. Особливості виконання натюрморту на підвіконні як одного з основних завдань з дисципліни «Навчальна практика» / В. С. Литвиненко, В. А. Трачук / Сучасні досягнення в науці та освіті : зб. пр. XVIII Міжнар. наук. конф., 13–20 верес. 2023 р., м. Нетанія (Ізраїль). – Хмельницький : ХНУ, 2023. – С. 203 -210.

Інформаційні ресурси

1 Модульне середовище для навчання.

URL : <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=5724>.